

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ |

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ||

శ్రీమద్వాల్మీకీయరామాయణం

|| సుందరకాండం ||

ఏకవింశః సర్గః

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః
శ్రీసీతారామాభ్యాం నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
॥ సుందరకాండం ॥
ఏకవింశః సర్గః

సీతాకర్తృకం రావణస్య ప్రబోధనం శ్రీరామేణ సహ తులనాయాం తస్య
తుచ్ఛతాయాః ప్రతిపాదనం

తస్య తద్ వచనం శ్రుత్వా సీతా రౌద్రస్య రక్షసః।
ఆర్తా దీనస్వరా దీనం ప్రత్యువాచ తతః శనైః॥ 5.21.1 ॥

దుఃఖార్తా రుదతి సీతా వేపమానా తపస్వినీ।
చింతయంతీ వరారోహః పతిమేవ పతివ్రతా॥ 5.21.2 ॥

తృణమంతరతః కృత్వా ప్రత్యువాచ శుచిస్మితా।
నివర్తయ మనో మత్తః స్వజనే ప్రీయతాం మనః॥ 5.21.3 ॥

న మాం ప్రార్థయితుం యుక్తస్త్వం సిద్ధిమివ పాపకృత్।
అకార్యం న మయా కార్యమేకపత్న్య విగర్హితం॥ 5.21.4 ॥

కులం సంప్రాప్తయా పుణ్యం కులే మహతి జాతయా।
ఏవముక్త్వా తు వైదేహీ రావణం తం యశస్వినీ॥ 5.21.5 ॥

రావణం పృష్ఠతః కృత్వా భూయో వచనమబ్రవీత్।
నాహమౌపయికి భార్యా పరభార్యా సతీ తవ॥ 5.21.6 ॥

సాధు ధర్మమవేక్షస్వ సాధు సాధువ్రతం చర।
యథా తవ తథాన్యేషాం రక్ష్యా దారా నిశాచర॥ 5.21.7 ॥

ఆత్మానముపమాం కృత్వా స్వేషు దారేషు రమ్యతాం |
 అతుష్టం స్వేషు దారేషు చపలం చపలేంద్రియం |
 నయంతి నికృతిప్రజ్ఞం పరదారాః పరాభవం || 5.21.8 ||

ఇహ సంతో న వా సంతి సతో వా నానువర్తసే |
 యథా హి విపరీతా తే బుద్ధిరాచారవర్జితా || 5.21.9 ||

వచో మిథ్యాప్రణీతాత్మా పథ్యముక్తం విచక్షణైః |
 రాక్షసానామభావాయ త్వం వా న ప్రతిపద్యసే || 5.21.10 ||

అకృతాత్మానమాసాద్య రాజానమనయే రతం |
 సమృద్ధాని వినశ్యంతి రాష్ట్రాణి నగరాణి చ || 5.21.11 ||

తథేయం త్వాం సమాసాద్య లంకా రత్నోఘసంకులా |
 అపరాధాత్ తవైకస్య నచిరాద్ వినశిష్యతి || 5.21.12 ||

స్వకృతైర్హన్యమానస్య రావణాదీర్ఘదర్శినః |
 అభినందంతి భూతాని వినాశే పాపకర్మణః || 5.21.13 ||

ఏవం త్వాం పాపకర్మాణం వక్ష్యంతి నికృతా జనాః |
 దిష్ట్యైతద్ వ్యసనం ప్రాప్తో రౌద్ర ఇత్యేవ హర్షితాః || 5.21.14 ||

శక్యా లోభయితుం నాహమైశ్వర్యేణ ధనేన వా |
 అనన్యా రాఘవేణాహం భాస్కరేణ యథా ప్రభా || 5.21.15 ||

ఉపధాయ భుజం తస్య లోకనాథస్య సత్కృతం |
 కథం నామోపధాస్యామి భుజమన్యస్య కస్యచిత్ || 5.21.16 ||

అహమౌపయికి భార్యా తస్యైవ చ ధరాపతేః |
 ప్రతస్నా తస్య విద్యేవ విప్రస్య విదితా త్మనః || 5.21.17 ||

సాధు రావణ రామేణ మాం సమానయ దుఃఖితాం |
వనే వాసితయా సార్థం కరేణ్వేవ గజాధిపం || 5.21.18 ||

మిత్రమౌపయికం కర్తుం రామః స్థానం పరీప్సతా |
బంధం చానిచ్ఛతా ఘోరం త్వయాసౌ పురుషర్షభః || 5.21.19 ||

విదితః సర్వధర్మజ్ఞః శరణాగతవత్సలః |
తేన మైత్రీ భవతు తే యది జీవితమిచ్ఛసి || 5.21.20 ||

ప్రసాదయస్వ త్వం చైనం శరణాగతవత్సలం |
మాం చాస్మై ప్రయతో భూత్వా నిర్యాతయితుమర్హసి || 5.21.21 ||

ఏవం హి తే భవేత్ స్వస్తి సంప్రదాయ రఘూత్తమే |
అన్యథా త్వం హి కుర్వాణః పరాం ప్రాప్స్యసి చాపదం || 5.21.22 ||

వర్జయేద్ వజ్రముత్స్పృష్టం వర్జయేదంతకశ్చిరం |
త్వద్విధం తు న సంక్రుద్ధో లోకనాథః స రాఘవః || 5.21.23 ||

రామస్య ధనుషః శబ్దం శ్రోష్యసి త్వం మహాస్వనం |
శతక్రతువిస్ఫృష్టస్య నిర్హోషమశనేరివ || 5.21.24 ||

ఇహ శీఘ్రం సుపర్వాణో జ్వలితాస్యా ఇవోరగా |
ఇషవో నిపతిష్యంతి రామలక్ష్మణలక్షితాః || 5.21.25 ||

రక్షాంసి నిహనిష్యంతః పుర్యామస్యాం న సంశయః |
అసంపాతం కరిష్యంతి పతంతః కంకవాససః || 5.21.26 ||

రాక్షసేంద్రమహాస్ర్పాః స రామగరుడో మహాః |
ఉద్ధరిష్యతి వేగేన వైనతేయ ఇవోరగాః || 5.21.27 ||

అపనేష్యతి మాం భర్తా త్వత్తః శీఘ్రమరిందమః |
అసురేభ్యః శ్రియం దీప్తాం విష్ణుస్త్రిభిరివ క్రమైః || 5.21.28 ||

జనస్థానే హతస్థానే నిహతే రక్షసాం బలే |
అశక్తేన త్వయా రక్షః కృతమేతదసాధు వై || 5.21.29 ||

ఆశ్రమం తత్తయోః శూన్యం ప్రవిశ్య నరసింహయోః |
గోచరం గతయోర్భ్రాత్రోరపనీతా త్వయాధమ || 5.21.30 ||

నహి గంధముపాశ్రూయ రామలక్ష్మణయోస్త్వయా |
శక్యం సందర్శనే స్థాతుం శునా శార్దులయోరివ || 5.21.31 ||

తస్య తే విగ్రహే తాభ్యాం యుగ్రహణమస్థిరం |
వృత్రస్యేవేంద్రబాహుభ్యాం బాహోరేకస్య విగ్రహే || 5.21.32 ||

క్షిప్రం తవ స నాథో మే రామః సౌమిత్రిణా సహ |
తోయమల్పమివాదిత్యః ప్రాణానాదాస్యతే శరైః || 5.21.33 ||

గిరిం కుబేరస్య గతోఽథవాఽఽలయం
సభాం గతో వా వరుణస్య రాజ్ఞః |
అసంశయం దాశరథేర్విమోక్ష్యసే
మహాద్రుమః కాలహతోఽశనేరివ || 5.21.34 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే ఏకవింశః సర్గః ||